

**ХМЕЛЬНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ**

вул. Грушевського, 53, м. Хмельницький, Хмельницька область, 29000
тел. приймальня (0382)79-47-26 e-mail: khmuosvita@ic.km.ua код ЄДРПОУ 02146920

**Інформація
про хід виконання Програми розвитку освіти Хмельницької міської територіальної
громади на 2017-2021 роки за весь період:**

Програма розвитку освіти Хмельницької міської територіальної громади на 2017-2021 роки була розроблена з метою створення умов та інноваційних механізмів розвитку системи освіти на виконання законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», постанов Уряду України, нормативно-інструктивних документів Міністерства освіти і науки України, основних положень Концепції «Нова українська школа», державних, регіональних та міських програм.

З метою розвитку громади і задоволення потреб населення у якісній освіті усі заклади освіти функціонують взаємопов'язано; реалізація державної політики в галузі освіти громади здійснюється на принципах комплексності і послідовності та спрямована на досягнення спільної мети: формування конкурентоспроможності Хмельницької міської територіальної громади в національному і глобальному плані.

Впродовж 5 років, внаслідок будівництва нових закладів, реконструкції діючих закладів, у зв'язку з утворенням Хмельницької міської територіальної громади суттєво збільшилася мережа закладів освіти (на 15 закладів дошкільної освіти, на 15 закладів загальної середньої освіти, із мережі закладів позашкільної освіти вилучили ДЮСШ – передано на баланс управління молоді та спорту, створено центр національно-патріотичного виховання), фінансуємо діяльність 6 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, створено 2 інклюзивно-ресурсних центри та комунальну установу «Центр професійного розвитку педагогічних працівників».

Протягом 2017-2021 років вдалося зняти соціальну напругу по влаштуванню дітей у заклади дошкільної освіти. З метою розширення доступу дітей до дошкільної освіти у 2018 році відкрито новозбудований Хмельницький заклад дошкільної освіти № 7 «Козачок» на 6 груп, проектною потужністю 110 місць, де виховується 145 дітей.

У 2019 році відкрито новозбудований Хмельницький заклад дошкільної освіти № 9 «Кобзарик» у мікрорайоні Озерна на 11 груп, проектною потужністю 215 місць, у якому виховується 400 дітей.

У 2020 році відкрито новозбудований Хмельницький заклад дошкільної освіти № 2 «Соколятко» у мікрорайоні Лезнево на 6 груп, проектною потужністю 120 місць, у якому виховується 220 дітей.

З 01.09.2020 року з державної власності в комунальну власність передано заклад дошкільної освіти № 55 «Намистинка», який перебував на балансі акціонерного товариства «Хмельницькобленерго» у мікрорайоні Дубове на 4 групи, проектною потужністю 90 місць, у якому виховується 120 дітей.

У 2021 році відкрито 2 додаткові групи у Хмельницькому навчально-виховному об'єднанні № 1 «Школа-дитячий садок», що знаходиться у мікрорайоні Виставка, та забезпечено місцями ще 65 дітей.

У 2016 році реконструйовано та відкрито 4 додаткові групи у Хмельницькому закладі дошкільної освіти № 3 «Світлячок», мікрорайоні Ружична, та забезпечено місцями понад

100 дітей.

Враховуючи територіальне розташування та завантаженість садочків, на початок 2021/2022 навчального року у п'яти закладах дошкільної освіти було відкрито по одній групі для дітей віком від 1,5 до 2 років із наповнюваністю груп до 15 дітей.

Станом на 01.09.2021 мережа закладів дошкільної освіти Хмельницької міської територіальної громади представлена 65 установами, з них 54 – комунальних, 6 – приватних, а також у складі НВО/НВК – 5.

У місті Хмельницькому кількість дітей віком від 0 до 6 років становить 18898, з них: від 0 до 4 років – 11225; п'ятирічки – 3673; шестирічки – 3663. Станом на 01.10.2021 року дошкільною освітою охоплено 13434 дитини віком від 2 до 6 років.

Діє електронна реєстрація дітей для влаштування у заклади дошкільної освіти громади. Станом на 1 вересня 2021 року було оновлено стару версію електронної черги, в якій спрощений та покращений доступ для батьків через особистий кабінет, підвищений алгоритм перевірки введених даних, оновлений дизайн та зручність використання на мобільних пристроях (адаптивний дизайн).

Базова та профільна освіта громади представлена 57 закладами загальної середньої освіти, зокрема:

- ліцеї – 7 (у тому числі обласний),
 - колегіум – 1,
 - гімназії – 6,
 - приватні школи – 3,
 - навчально-виховні комплекси – 9,
 - навчально-виховні об'єднання – 4,
 - спеціалізовані школи – 9,
 - загальноосвітні школи – 11,
 - початкова школа – 2;
 - філії – 3;
 - спеціальні школи – 2,
- у яких навчається понад 39 тисяч школярів.

Усі заклади освіти громади перейшли на п'ятиденний режим роботи. Поступово здійснюється перехід на навчання в одну зміну за рахунок упорядкування загальної мережі класів та оптимального використання шкільних приміщень.

Протягом 2017-2021 років з метою розширення доступу дітей до початкової освіти було побудовано початкову школу № 1 на Озерній, добудовано навчальний корпус НВК №10, НВО № 1 та ліцею № 17, добудовано і відремонтовано приміщення початкової школи ЗОШ 18. Відкрито ліцей спортивного профілю на базі колишньої санаторної школи.

У Хмельницькому палаці творчості дітей та юнацтва відкрито хореографічний гурток для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.

Відкрито гурток робототехніки в Хмельницькому професійному ліцеї електроніки.

Відкрито Центр підготовки робітників із овочівництва у закритих ґрунтах на базі Вищого професійного училища № 11.

У 2021 році безпечно та регулярно підвезення учнів до закладів освіти та у зворотному напрямку здійснювало 5 шкільних автобусів.

Враховуючи збільшення кількості дітей шкільного віку, стан будівель навчальних закладів, що побудовані 30-50 років тому, освітня інфраструктура потребує суттєвого оновлення.

З метою покращення матеріально-технічної бази закладів на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, а також оплати послуг спрямовано додаткові кошти. (350 грн на одного вихованця міста / 450 грн на одного вихованця сільської місцевості, 250 грн на одного учня міста / 350 грн на одного учня сільської місцевості).

За останні 5 років вдалося суттєво оновити матеріально-технічну базу закладів освіти

громади, покращити забезпечення шкіл сучасним інформаційно-технологічним обладнанням, здійснити ремонт покрівлі, харчоблоків, асфальтового покриття, замінити віконні блоки, системи освітлення; частково оснащати заклади сучасним обладнанням (комп'ютерні класи та мультимедійні комплекси, спортінвентар). Збудовано 22 спортивних майданчики (НВО № 28, НВК № 9, НВК № 7, НВК № 6, НВК № 4, СЗОШ № 8, СЗОШ № 19, СЗОШ № 1, СЗОШ № 7, СЗОШ № 6, СЗОШ № 27, ЗОШ № 21, ЗОШ № 25, ЗОШ № 22, ЗОШ № 13, НВК № 31, Гімназія № 1, Гімназія № 2, НВО № 5, СЗОШ № 32, Пироговецький ліцей, СЗОШ № 12).

Станом на 06.09.2021 року профільним навчанням охоплено 3898 учнів 10-11 класів, що становить 99,5% від загальної кількості учнів, які навчаються в старшій школі. Найбільша кількість учнів навчається за філологічним (48,6%), суспільно-гуманітарним (23,6%), природничо-математичним (16,1%) профілем; проте 5,9% школярів не визначилися з профілем, а тому навчаються за універсальним профілем.

Актуальним залишається завдання щодо підвищення рівня навчальних досягнень учнів з природничо-математичних, суспільних дисциплін та іноземних мов. Це пов'язано з тим, що існуючий механізм оновлення змісту освіти потребує використання ефективних технологій навчання, гнучкості і оперативності. Окрім того, потребує оновлення матеріально-технічне забезпечення профільних кабінетів природничо-математичного та інформаційного напрямів.

Перспектива розвитку системи освіти пов'язана з формуванням ефективних виховних систем на принципах співпраці з сім'єю, використанням діяльнісних технологій (проектні, дослідницькі та ін.), навчанням дітей з особливими потребами в закладах освіти (інклюзивне навчання), розширення спектру послуг із позашкільної освіти.

На період літньої оздоровчої кампанії організовано роботу таборів з денним перебуванням/мовних таборів, які працювали на базі закладів загальної середньої освіти. Упродовж 5 років здійснювалося оздоровлення дітей на базі позаміського дитячого закладу оздоровлення та відпочинку «Чайка» Хмельницької міської ради, у таборі з денним перебуванням «Прибузька республіка» на базі Хмельницького палацу творчості дітей та юнацтва, у наметовому містечку «Мандрівник» Хмельницького міського центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді у с. Головчинці Хмельницького району.

Станом на 01.10.2021 року виявлено 11921 дитина з особливими потребами, з них: 9795 дітей з особливими потребами шкільного віку, що становить 25,4% від загальної кількості школярів (38586 учнів). Найбільший відсоток від загальної кількості дітей з особливими потребами – це діти з порушенням опорно-рухового апарату (35,0%), з порушенням зору (34,6%), тяжкими порушеннями мовлення (8,0%); 2126 дітей дошкільного віку, що становить 15,9% від загальної кількості вихованців (13369 дітей).

Для забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами, шляхом залучення їх до навчання в інклюзивних класах/групах станом на 01.10.2021 року у Хмельницькій міській територіальній громаді функціонувало 32 заклади загальної середньої освіти (297 учнів з особливими освітніми потребами) та 24 заклади дошкільної освіти (234 дитини з особливими освітніми потребами), де запроваджено інклюзивне навчання.

З зазначеною категорією дітей працює команда психолого-педагогічного супроводу: асистенти вчителів/вихователів, вчителі-дефектологи, практичні психологи, вчителі-логопеди, вчителі-реабілітологи, соціальні педагоги.

У закладах освіти облаштовують простір за принципами безбар'єрності та універсального дизайну. За кошти державного та міського бюджетів здійснюється придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку, що дають змогу опанувати навчальну програму, для осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних класах/групах.

Станом на 01.10.2021 року для 176 учнів організовано індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, з них: 3 учня на екстернатній формі, 43 на сімейній формі, 130 учнів на педагогічному патронажі.

На базі Хмельницького міжшкільного навчально-виробничого комбінату в групах

допрофесійної та професійної підготовки займаються діти з особливими потребами, які здобувають професію за трьома напрямками: основи кулінарії, швейна справа, основи роботи на ПК.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності Департаменту освіти та науки є формування ефективної системи роботи з обдарованими учнями. На базі закладів загальної середньої освіти працюють шкільні осередки Малої академії наук науково-дослідницького та науково-технічного напрямку. Учні-члени Малої академії наук беруть участь у роботі мобільних консультаційних пунктів. Система виявлення обдарованої молоді побудована на поєднанні результатів психолого-педагогічної діагностики та врахуванні рівня навчальних, творчих та спортивних досягнень учнів.

У громаді створено систему мотиваційної підтримки обдарованих дітей та їх педагогів. Значним засобом стимулювання учнів, які досягли видатних успіхів у навчанні, творчості, спорті, та їх учителів стали щорічні стипендії та премії міського голови.

Система позашкільної освіти станом на 01.10.2021 року включає 5 закладів позашкільної освіти: палац творчості дітей та юнацтва, дитячо-юнацький центр, міжшкільний навчально-виробничий комбінат, міський центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді, національно-патріотичний центр – і охоплює навчанням понад 3679 вихованців у 100 гуртках.

Станом на 01.10.2021 року гуртковою роботою в закладах освіти охоплено 6685 учнів у 342 гуртках. У порівнянні з попередніми роками відбулося збільшення кількості гуртків та кількості дітей, охоплених гуртковою роботою.

Центрами позашкільної освіти учнів є і шкільні музеї на базі закладів освіти громади.

Заклади позашкільної освіти сприяють професійному самовизначенню і творчій самореалізації дітей. Результатами роботи всіх закладів позашкільної освіти громади є їх значні досягнення, адже декілька років поспіль місто Хмельницький утримує першість за результативністю представлення області на всеукраїнських та міжнародних масових заходах.

На сьогодні до експериментальної діяльності на всеукраїнському рівні залучено 4 заклади освіти, а на регіональному – 2.

На базі Хмельницької спеціалізованої школи I ступеня № 30 у червні 2021 року завершилась апробація навчальних матеріалів нового Державного стандарту початкової загальної освіти. З 01.09.2021 року відбувається реалізація інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» на базі двох п'ятих класів Хмельницької гімназії № 1 імені Володимира Красицького та гімназії № 2 м. Хмельницького.

Протягом 2017-2021 років було організовано та проведено ряд заходів національно-патріотичного спрямування, для забезпечення умов збереження та зміцнення здоров'я дітей. Серед учнівської молоді були проведені змагання фізкультурно-спортивного спрямування.

Було реалізовано міські учнівські конкурси та проєкти: конкурс читців-декламаторів «Слово нації»; «Молода еліта міста»; проєкт «Машина часу»; міський етап обласного свята-конкурсу писанкарства «Подільська писанка»; міський огляд-конкурс виставок декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва закладів позашкільної освіти Хмельницької міської територіальної громади та інші.

Розпочато роботу над розробкою курсу за вибором «Хмельницькознавство».

Впродовж 5 років Департамент здійснював підготовку та організацію різних міських заходів.

Спільно з представниками 8 полку спеціального призначення у м. Хмельницькому до 59-ця від дня створення, для учнів 9-11 класів було проведено презентацію військової техніки та озброєння на плацу військової частини.

Спільно з представниками офісу «Розумне довкілля. Хмельницький» здійснювали навчання із сортування ТПВ у закладах освіти, які приєдналися до громади, а також у розподілі комплектів для сортування. Організовано екскурсії у навчальний центр

поводження з відходами «Гуфі-центр».

Спільно з ХМЦТУМ були проведенні перші туристичні змагання серед педагогічних працівників закладів освіти Хмельницької міської територіальної громади. Участь у змаганнях взяли 35 активних педагогів на території рекреаційного центру «Берег Надії» (с. Головчинці).

Розпочато роботу із впровадження проєкту в закладах загальної середньої освіти «Шкільний громадський бюджет».

Вперше проведено свято випускників зі святковою ходою випускників.

Розпочала свою роботу педагогічна студія «Відродження» з питань морально-духовного виховання дітей та молоді.

Вперше започатковані міські конкурси «Моя сім'я», «Україна – країна гідності, земля героїв!».

Відкрито 27 меморіальних дощок загиблим учасникам російсько-української війни на фасадах закладів освіти.

Вперше проведений Освітній форум – 2021 «Teaching Upgrade Day», Фестиваль до Всеукраїнського дня довкілля, «Марафон педагогічних ідей» для педагогічних працівників громади.

Вперше організовано День працівників освіти з нагородженням кращих колективів і працівників сфери освіти у 2021 році в інноваційному форматі.

Вперше розпочала роботу Академія освітнього лідерства для керівників закладів освіти громади.

Здійснювалося матеріальне стимулювання, заохочення учнівської молоді та працівників закладів. Призначено персональні стипендії Хмельницької міської ради у сфері освіти для обдарованих дітей громади, організовано їх відзначення сертифікатами міського голови.

Надано матеріальну допомогу для студентів пільгових категорій для навчання у закладах вищої освіти України усіх форм власності.

Призначено персональні премії Хмельницької міської ради для кращих педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти громади, організовано їх відзначення сертифікатами міського голови.

Організовано атестацію для педагогічних працівників закладів освіти громади.

Нагороджено заохочувальними відзнаками працівників сфери освіти.

Вперше організований конкурс серед закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти та відкриття Дощки Пошани «Кращі колективи закладів освіти Хмельницької міської територіальної громади» (розміщені 10 кращих колективів).

У квітні-травні 2020 року організовано роботу міської дистанційної школи для учнів 1-4 та 9, 11 класів. Розклад навчальних занять, відеоуроки розміщено на сайті Департаменту освіти та науки в розділі «Дистанційне навчання». Дистанційні заняття було проведено і для вихованців закладів дошкільної освіти, учнів 5-8, 10 класів.

Упродовж червня-липня 2020 року спільно з Хмельницьким національним університетом створено платформу для дистанційного навчання.

Організовано роботу міської фізико-математичної школи, у якій навчаються 180 учнів.

Протягом звітнього періоду учні закладів загальної середньої освіти активно брали участь у міських, обласних, Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах і були переможцями у вищезазначених заходах.

На постійному контролі був стан розвитку учнівського самоврядування у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, який сприяє формуванню громадянської відповідальності, вияву ініціативи, прозорості демократичності, активізації волонтерського руху.

Протягом звітнього періоду вихованці закладів позашкільної освіти активно брали участь у міських, обласних, Всеукраїнських, Міжнародних конкурсах та фестивалях і посіли призові місця, зокрема: 471 вихованець взяв участь у міських, обласних, Всеукраїнських, Міжнародних конкурсах та фестивалях. Посіли 136 призових місць, 3 гран-прі, з них:

Приділялася увага розвитку міжнародного співробітництва. Зокрема, успішно реалізовувався міжнародний українсько-німецький освітній проект «Школи – партнери майбутнього» за підтримки Гете-Інституту (Україна), в якому брали участь вчителі та учні СЗОШ № 6, проекти FLEX, eTwinning, «Школи: партнери майбутнього» (PASCH) та ін.

Загальний обсяг фінансування галузі «Освіта» протягом 2017-2021 років становить 1220321,3 тис. гривень.

В.о. директора Департаменту

Ольга КШАНОВСЬКА